

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: keddén, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve.

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.

Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény:

Posta-VECESEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY

KAROLY könyvkereskedésben és a

szerkesztőségnél. Egyébutt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szintén több

izbeli hirdetések, alkú szerint: a

legolcsóbb ártól.

Bélyegdíj: minden beiratásért külön

30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény

minden petit sora 15 kr.

Négy- vagy bérmentetlennél beklódt

késiratok nem vétetnek tekintetbe.

Ugyazintán kéziratok nem adatnak

viszza.

Birói végrehajtások.

Igazságügyi kormányzatunk s maga a jogász világ unós-untig avval foglalkozik szakmájához hiven — hogy miként lehetne jogszolgáltatásunkat lehetőleg úgy rendezni be, hogy a hitelező érdeke és az adósfél érdeke egyaránt igazságos védelemben részesüljön.

A közép ut nivellirozó keresése közben majd bizonyos szabadelvűség vezérli a főket; majd egyik, vagy másik fél igazságtalan megtámadását egyensúlyozandó, párticularis érdek mozgítja a törekvéseket.

Az uszora törvényt eltörlik a kiegyezés után, mert ennek életbenhagyása compromittálná a magyar szabadságszeretett. Szabad a kamatszereződés, vehet mindenki olyan kamatot, a minőt akar és ezt a bírák megítélik, végrehajják. Ezen szabadság nagy részben eredményezte aztán azt, hogy a kamatokkal jobban bánni tudó, lelkiismeretlen speculánsok 120—500 %-kal, sőt nehol 1000 % kal dolgozva, a megszorult adós pár évi kamatért át kellett, hogy adja mindenét, vagy a bíróság licitálta azt el a lelketlen hitelező kértére. Istentelenség is volt nézni, midőn egy-egy anti Istóczy meghagyta pár száz frtját néhány évig kamatozni s akkor egy pár ezerre nőtte ki magát s ezen nem segíthetett senki!

Az 1877-ik évi VIII. tczikk megemlíti az adóst ezen nagy bajtól, kimondja, hogy 8% kamatnál több nem vehető s bíróilag meg nem ítéltető, sem végre nem hajtható.

Ez már egyenesen az adós érdekében történt. Igaz, hogy ezen segítség is csak látszólagos sok részben; egyfelől azért, mert bíróság közbenjötté nélkül fizeti most már a nagy a kamatot az adós azért, mert minden ilyen megszorítás ta-

gadhatatlanul rontja a hitelt és csakugy neveli a nyomoruságot. — Ha pl. a hivatalnoknál nem lehet foglalni, vagy az adóstól nem lehet a szándékolt kamatot behajtani, ekkor a hitelező pénzt nem hitelezi ki, máskép használja s így nagyobb a szorultság. — Mindenesetre mégis segített az adós helyzetén az idézett törvény a hitelezők jogainak csorbitásával.

Azonban a hitelezők vesztesége kárpótoltva lett az 1881. évi LX. tczikkben. Ha adós többekkel volt közösségben, a hitelező a közös vagyonból csupán az adós jutalékát bányhathatta és így sokszor megesett, hogy egy pár holdnyi helynek 1/3-ét vagy 1/5-ét adhatta el, mely részint a közösségnél, részint csekélységénél fogva el nem adathatott s így a hitelező követelése kielégítetlenül maradt. Ha pedig hitelező vásárolt, ez esetben maga sem tudta használni az ellenérdekű közös társak abususától a követelése fejében megvásárolt helyet.

Az 1881 évi LX. tör. a kisebb birtokokat és kevésbé értékes belső-égeket — habár többeké is — most már egy adósnak adósságaért is eladhatja, — eként a hitelező pénzéhez jut bizonyosan a fedezeti alap arányában, vagy egész birtokot vásárolhat.

Amott az adós érdeke, itt a hitelező érdeke jött pártfogásba. Hanem most már szenvednek a tulajdonos társak.

Három testvér közül egy parzarló, adósságot csinál és ezen egyiknek adósságaért ellicitálják mindhárem közös birtokát. Ez a nép előtt lehetetlennek tűnik fel, száz emberből százszor kérdi meg a nem adós licitacionális végzéssel a kezében s nem hisz míg a dobot meg nem ütik vagyonkaja felett.

Az igazságszolgáltatás appará-

tusában is viszonyos dolgok vannak s nem lehetne s talán soha nem is lehet az ellen érdekű feleket egyenlően megnyugtanni; de egy dolog nagyon szükséges volna olyan osztályban mint a miénk mégis, olyan országban, melyben oly nagy az irástudatlanok száma; szükséges volna, hogy minden törvény változtatásnál ne érje oly nagy calamitás a társadalom egyik-másik osztályát, — és nem egyéb ez, minthogy a felnőttek oktatását — a mint a 68-iki törvényekben szándékoltatnék — fogyanatosítani kellene. Előbb országosan magyaráztassék valamely törvény, mar pl. a lényegesebb törvények, mint a milyen a tkvi törvény, uszora-, végrehajtási sat. törvény, s csak azután legyen életbe léptetve. Az 1881-évi LX tczikkrol is előre elmondani kellett volna, hogy ki-kiszüntesse meg a veszélyessé lehető közösséget, különítse el vagyonát, mert különben a közöstárs adósságaért eladathatik s akkor csak csekély vételárával kell beérnie.

Az a vak és siket §, melyszerrint kihirdetés után mindenki tartozik tudni a törvényt, csakis így nyerné vissza szemévilágát és halálását. —

Böloni László.

Muszka fészkelődés. Egy orosz lap ugyanis azt írja, hogy az orosz hadsereg még ez év folyamán négy önálló nagy hadseregre, és pedig északi, nyugoti, déli és keleti seregre fog feloszlatni. Két sereg, melynek hadi létszáma 500.000 harezos, békeállományé pedig 200.000 ember, allandóan Közép- és Nyugat-Oroszországban lesz elhelyezve. A nyugoti hadsereg ellenben az osztrák határ mentén lesz mint figyelő hadtest 80.000 főnyi állományban felállítva.

mára ily korán a földet — vissza sirtá, vissza jajgatná már, és a halál süket, féltékeny — nem adja többé vissza mit egy-szer elrabolt.

Amott az anya zokog gyermeke hantja fölött. — Hogy ne meg! bimbó korában temette el szerelme virágát.

Szép reménye délibábos rónáját tarmezővé tette a halál.

Ólelő karjaiból ragadta ki, midőn a hosszú virasztás alatt kimerülve visszahanyatlott s egy pillanatra álom nehezült szemeire.

Midőn felébredt karjaiban már csak hull tetem vala és ő a hidegre vált alakot néma kétségbeeséssel szoritá zajongó keblére.

A fájdalom legmagasabb fokát éri akkor, ha a megmáshatlan tény fölött szótlanul megtörik.

A sirkő pedig ily szavakat nyer.

„Az ur adta, az ur elvette

Aldott legyen szent neve érette.”

De a sziv sajog, a fájdalom fulánkja égeti s a kebel jaja felhangzik;

„Ne kérd, ne bánts az alvó gyermeket

Légyan borul reá a sirlalom

Fölötté mig hideg márványban ül

Pár szó a kaszáló ügyben.

A „Debr. Ellenőr” f. évi 222. és 223. számában ismertette van azon nézet, — melyben az évtizedek óta húzódott kaszáló kérdés tisztázására vonatkozólag a városi nagy bizottmány és a városi tanács megállapodott. Azonban sajnálatos fejtezzük ki azon meggyőződésünket, hogy a közölt megállapodások semmi eredményei nem kecsegtetnek arra nézve, hogy azok a kaszáló kérdést megoldás fele vezetődik, sőt biztosan lájku, hogy azok a mérges sebet még nagyobb meriekben fogják emergesíteni!

Ugy látszik azok, kik a közölt megállapodások megalakításában főtenyezők voltak, csak egyedül azon törekvést tartottak szemök előtt, hogy a kaszáló birtokosoktól a kaszáló birtokok körül szorványosan levő fa termő helyeket, melyek együttesen erdőtestnek nevezetnek termékeikkel együtt — az azokat adas-vevés utjan birtokló kaszáló birtokosoktól a város javára — most mar egészen es végképen elvegyék, csupán azon kegyelem morzsát akarva megnagyni a föld birtokosainak — hogy ezen kaszálóbeli erdőhe-lyeket — mikor a fak elengedő nagyok — használhassak, ugyanazonban, hogy a kaszáló birtokokban levő ezen fatermő területeknek teleklönyvi tulajdonosa a város legyen. — Valamint a törvény világos szavai szerint a földtulajdonhoz kötött vadászati jogot is törvényes tulajdonosától, ugyancsak a város számára elvegyék. — Tenat az occupatio, mit az egyes kaszáló birtokosok ellen el akarna követni, még sokkal nagyobb mérvű ígérkezni lenni — mint eddig volt.

Ily megállapodások a városi bizottság részéről akkor, midőn a városnak az 1854-iki hires örök szerződés mellett — melyben Csorba Janos a kincstartó, az egyesek birtokában letezett pusztá birtokokon örök jogot a városnak megszerezte és a melyen Debreczen városnak minden lehető joga alapszik — több pusztákra — ha azok közt az azon szerződésben nem is említett a Pacz, Guth és Fancsikának leguagyobb részéhez semmi joga nincs, valósággal nem jelentenek mást, mint azt, hogy azok főleg a paczi, guti és fancsikai kaszáló birtokokok irányában sem lehetnek komolyak.

Midőn pár évvel ezelőtt azt hallottuk, hogy a városi albizottság a kaszáló ügyre vonatkozó régbir iratok előkeresésére s tanulmányozására utaltatott: a ka-

Az elfogódott néma fájdalom
Az esti szellő fellebbenése
Vérző sziveknek felszakadt nyögése.”

A rajongó szüle jajával telikbe a tér, minden eméikére könnye hull, sohaja, éj, nap egyaránt visszhangzik.

Gyógyirt szivére csak az idő hoz, de mire kiapadnak könnyei mire elnémulnak jajai — — — ő is a sir érett kalásza lesz.

Őszi szél ringatja az akác sűrű lombjait, susogva kíséri a földfelé hulló sárga leveleket s a mint félre hajlik a lomb egy kőszobor tűnik szemembe.

Nem szobor az, nem emberi kéz munkája! vagy ha az, akkor az istenség szállt le egy pillanpra a földre, az ember keblébe vonult s mint égi ihletés homlokán ragyogott, ő vezette az ember kezét, ő véste a szobor arczára azt a néma fájdalmat, szemébe azt a könnyet, mely aztán arczára hullt s ott megdermedett.

Nem, pusztán ember agyában nem teremhetett a gondolat, hanem az égi istenség a lángoló kín alakját ölté magára — az térdel ott a sir fölött, mint a megkövesült fájdalom.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Temetőben.

(Reflexiók.)

Irta: Bignió E.

(Folytatás.)

A szülők, kik az első síró hangot hallják — öröm mosolytal borulnak a csecsemőre, hogy elcsendesüljön, emlőit adja az anya és edestején lecsillapul a kis siránkozó. — — — aztán a szunyadó magzat felé hajol a szülői pár s ugy találgatják a jövőt — beldög ábrándokat szönek s titkon kérdezik egymást vajon az új szülött nem lesz-e egy Meviás?

A multba dől busenyészetnek indulva a jelenkor, gyorsan telik az idő. Hatalom, mely kerekét megállította nincs.

Es ime, a messiásnak vélt csecsemőből tivornya hős lett!

Az ábránd gyilkosa tapasztalás, és ennek keserű gyümölcse a rideg való.

A tapasztalt fájdalom az édes anya szerető szivét, reményeivel együtt zuzta szét — oh balga szülők, kik keseregtek, hogy nincsenek utódaitok, ide nézzetek! s hallani fogjátok, hogy az összezuzott, összetört sziv és remény felett Mephisto guoy kacajja cseng.

...onnan javított bri-
...abb érekből készülték, az az
...tól meg nem különböztethető,

...gy tölem vásárolt minden gar-
...tárgyak 25 évnél előbb meg-
...ajánlandó leggyorsabb meg-

aktár

no. 32.

...zónékül visszakapja pénzét.
...ható egy nagy skatula.

(344.)

MONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább ágvíz

SAVANYU-KÚT
Asztali-és üdítő ital,
...nak bizonyult köhögésnél, gégo
...gyomor-és hólyag hurutnál.
SEK az emésztés elősegítésére).

ni Henrik, Karisbadban Csahorság).

Mattoni's
GISSHÜBLER

vé - Thea.

HAMBURGBÓL, posta ut-
...e, csomagolással, tiszta fi-
...ruk 5 kilós zsákokban után-
...vét mellett.

- ... frt 3.45 kr.
- ...a, erős. „ 3.60 „
- ...erős „ 4.10 „
- ...zöld, erős „ 5.— „
- ...lónós finom, „ 5.20 „
- ...etes zamatos „ 5.40 „
- ...gen finom „ 5.95 „
- ...u, erős igen „ 5.95 „
- ... finom „ 6.35 „
- ...esített „ 7.20 „
- ...Mokka, valódi „ 4.45 „
- ...valódi neme- „ 7.20 „
- ...velt, finom zamatu.
- ...vegyíték „ 5.70 „
- ...Congo, f. „ 2.30 „
- ... „ 3.50 „
- ...lónós fin. „ 4.— „
- ... „ pr. 5 ko. 1.40 „

...et gyarmatárak, szeszés
...leges cikkek felett bér-
(316.)

nger. Hamburgban.

száló birtokosok reményleni kezdtek, hogy a városi bizottság azon utra tér, a melyen a kaszáló viszonyok mikénti alakulásának ismeretére jut. — A most közzétett jelentés arról világosítja fel, hogy a kaszáló birtokosság családott; a kaszáló birtokviszonyok alakulását nem azokból az iratokból lehet felismerni, a melyek a bizottság által előkerestettek — és a melyek valamennyien 1818 ik éven, vagyis a debreczeni birtokviszonyok általános állandósítása éven túl nem terjednek. A ki a debreczeni birtokviszonyok alakulását és a kaszáló ügyben a városi bizottság előtt főszerepet játszó favágatási jogosultságot vagy jogosulatlanosságot ismerni akarja s a kaszáló kérdésben igazságos akar lenni, sokkal régibb időre kell visszamenni 1818. évnél, vagyis a birtokviszonyok állandósítása événél, mert az állandósított birtoklásnak az alapja, a formája éppen a múltban van.

Ki csak azon iratokkal ismerkedett meg, melyek 1818 után keletkeztek — és a melyet az erdő elpusztulásának féltelmével saturált városi hatóság helytartóság, camara tulajdonságait bizonyítják, — továbbá azon örök szerződéssel — melyben a debreczeni földbirtokosság birtokában levő pusztákhoz Csorba János a kincstártól örök jogot szerzett — az a debreczeni birtokviszonyok alakulását nem ismerte meg. Ugy látszik, azon bizottság nem a dologgal tisztázta megismerkedés, hanem csak az lebegett szeméi előtt, hogy a kaszáló birtokok közt elszórva fekvő fatermő helyek, melyek összesen erdőtestnek nevezetnek — a kaszáló birtokosoktól elvételének és a város birtokában juttathassanak. — És ez az eddigiekhez képest új dologtá képező felszámolása a város igényének, — igen, mert eddig a város a földet magának nem tartotta — ha nem csupán a földön termő fak levágatását, sőt még a bizottság megállapítása is feltart annyit a kaszáló birtokosoknak, hogy ha a fak megnőnek — a földet használhassák.

Nem látszik helyén kívül lenni — éppen most — midőn a kaszálókérdés elére állítatik, a város a vágatása jogosultsága kérdését kissé szellőztetni.

Előre bocsátva azt, hogy helytelen azon vélemény, — hogy az erdőtest azt jelentené, hogy mindaz — a mi a városi térképeken erdőtest képen van kijelölve — a város tulajdona lenne — mely állítás meg magok a kaszáló birtokokon kívül is sok ember fejét megzavarta — a lehető legnagyobb rövidséggel a favágatási jog tekintetében nézetünket következőleg fejtjük ki:

1818 előtt Debreczen város belterületén kívül minden névvel nevezendő külsőség — akarhol létezett az — mind kincsvagyont képezett. Debreczen város népe városi hatóságának közbejöttével ily közös használatához tartozó vagyonokul szerzte meg a Debreczen környező pusztákat, ezek közt azon pusztákat is, — a melyek erdővel voltak benőve.

Ezen közös erdő és erdőten pusztákból minden házbirtokos adója kulcsa szerint és marhái számához képest kapott annyi földet a mennyihez joga volt és attól a város szüksegei fedezésére bizonyos censust fizetett.

Felcserélt emberek.

(Zschocke elbeszélése.)
Fordította: D. GY.

XI. A herceg.
"Megtagadtad a minisztertől?"
"Igen, kegye-mes ur; ellenben Róran gróftól teljesen kibékítém Pilzon kamarással."
"Kettőnk közül melyiknek ment el az esze?"
"Még egyet. Hermann herceg borzasztó dühös önmé a pinczei történet miatt. Panaszt akar tenni a királynál."
"A herceg? ki beszélte mind ezt neked?"
"Ő maga. Ön még mostan sem lehet biztonságban, a királyhoz ugyan nem fog menni, mert azon czéduával fenyegettem, melyet ő a pék leányának adott. E helyett életre halálra meg akart önnel verkedni. Vigyázzon ön!"
"Csak azt mond meg: Tudod, honnan tudja a herceg azt hogy én."
"Blankenachwerd marsalnától tudott meg mindent; ő mindent kifecsegett neki, azt is, hogy ő mint boszorkány szemtanúja volt az egész kísérlet históriának."
"A herceg karonfogta Fülöpöt s mondá:

Mig ezen közös állapot fennállott — Debreczen város határában egy házbirtokosnak sem voltak kizárólagos tulajdonának nevezhető földjei, hanem mindenki azt amit használt bizonyos időszakra kapta. Ezen közös állapotban minden házbirtokosnak joga lévén a fát termő erdő földéhez vagyis az ugynevezett kaszálókhoz s mindenkinek lévén ebből tettelegesen használatában álló bizonyos rész: ebből folyólag minden házbirtokosnak meg volt azon joga is, hogy az erdős pusztákon termő fákról faizást követelhesen.

Azt azonban, hogy faizási jogát minden házbirtokos a használatában álló kaszáló földeken úgy gyakorolhassa, hogy önmaga vágja le a használatára szükseges fákat — nem lehetett volna megengedni azon veszély nélkül, hogy az erdő időnap előtt ki ne pusztuljon.

A házbirtokos polgárság tehát a favágatást s levágatást abból a birtokosoktól illető fölleltőség kiszolgáltatását szinte a város előjáróira bizta, kik magukat a közös földeteket is kezelték, illetőleg a házbirtokosok közt kiosztogatták.

Mig a közösség tartott — a faizás ily módon a városi hatóság mint a közös vagyoni kezelésre s gondozásra általi kezelésének s a fölleltőség szinte az adóösszeg utáni kiosztásának volt értelme és jogosultsága.

De mint közönségesen tudva van a debreczeni erdő és erdőten puszták eme közössége 1818-ban azon alkalomból, hogy a kamara a kincstári pusztáért és pusztá részéért 635,385 conv. forint és 38 krt követelt és ezen nagy összeget a városi censuális pénztár ki fizetni nem bírván, — arra szólította fel a közös puszták birtokló valamennyi házbirtokost, — hogy ez összeget sajátjokból a kamarának tegyék le s ezen leletel mellett legyenek mindazon birtokoknak, miket kezeik közt tartanak állandó birtokosai, végképen meg szűnt, s a házbirtokosok mind azon erdő és erdőten puszták birtokosnak, amelyek az 1818 év használatában talált, állandó tulajdonosaivá lettek s azon birtokok szabad rendelkezésük alá eső tulajdonaikká lettek, azok kezükben szabad adás-vevés tárgyaivá váltak, mert a házbirtokos polgárság a fentebbi ajánlatot elfogadta, a pénzt a kamara számára sajátjából lefizette.

Az 1818-ig közös birtokoknak ily állandó magántulajdonokká átváltozása után jogilag szükseges képen meg kellett szűnie azon faizási módoknak is, hogy az összes kaszáló birtokokon a fát a 60-80 évre szabályozott fordár vagy vágások szerint a város tovább vágathassa, s a lekerülő fát a házbirtokosok között a régi módon osztogathassa ki, mert a házbirtokosok fölleltőségének alapját képező erdő puszták is az 1818-iki használok kezében szinte állandó birtokká változván, amint az állandó birtokosok kaszáló birtokait másnak eladták, azon pillanatban elvesztették a jogosultságot, hogy a magán tulajdonokká vált pusztákon termő fából fölleltőséget követelhessenek.

E faizási jog minden adás-vevésnél szüksegesképen arra hármlott által, ki az 1818-iki használotól, kinek kezében a birtok állandóvá vált azt megszerezte, mert azon időben is fenállott azon törvényes elv:

"Tréfás fickó! hiszen te nem vagy bakter!"
Fülöp arcát egy a távolból fényét odavető lámpa felé fordítá, s megijedt, a mint egy teljesen ismeretlen embert látott maga előtt.
"Ki vagy hát?" kérde Julían ki egész oda lett a nagy ijedségtől.
"En Stark Fülöp kertész vagyok, fia Stark Gottlieb bakternak!" felelt Fülöp.
XII. Az elfogatás.
"Itt van akit kerestünk, megállj!" kiáltott fel több hang egyszerre, s Fülöp, Rózsika és a herceg hat izmos rendőrtől látta magát körül véve.
Rózsika felkiáltott. — Fülöp megfogta a székény ijedt lányka kezét s mondá: "Mitse félj."
A herceg Fülöp vállára veregetett s mondá: "Ime, nem mondtam neked annak idejében, hogy fuss? De mitse félj; nem lesz semmi bajod."
"Na azt majd meg látjuk" mondá egyik a hat markos legény közül. — "Egyelőre követni fog beannunket."
"Hova?" kérde Fülöp, "én a bakter vagyok s kötelelégemet teljesitem!"
"Azt már hallottuk s éppen ezért jössz velünk."
"Bocsásátok é őt emberek" mondá Julían, s zeebében pénzt kezdett keresni, mivel azonban nem volt nála, titkon sugá

accessorium sequitur suum principale (a tartozék a fő dologgal jár.)

Az azonban Debreczen város előjárósága vagy nem értve, vagy nem akarván megérteni a dolgok új alakulását, mely az ő sáfárkodását teljesen feleslegessé váltatta után is csak úgy folytatta sőt folytatta ma is a házbirtokosok részére a fa kompetenciák osztogatását, — mint 1818 előtt a közösség idejében. Nem gondolta meg, mert a favágatásban magának is volt valami haszna — hogy ma már talán egy sem levén meg azok közül — kik 1818-ban a kaszáló birtokosokat kezeik közt állandósították — sőt valamennyi akkori kaszálóbirtok mind idegen kezekbe jutván — többé annak, hogy a faizás alapjait szolgáló kaszáló és erdő fölleltőség sem birtokló házbirtokosok kivétel nélkül faizási fölleltőséget élvezzenek — jogosultsága nincs.

Nem gondolta meg azt sem, hogy a városi hatóságnak azon sáfárkodó szereplése — melyet 1818: vagyis a birtokok állandósítása előtt a közösség idején egy magokra a közös birtokokra — mint az azokból kikerült fa készletnek a polgárok közt felosztására jogosan gyakorolt, az 1818-iki birtok állandósítással jogilag megszünt és neki nem maradt lenn egyéb, — mint közigazgatási hatóságként csupán arra ügyelni, hogy az erdő pusztítás megállításaként régóta megalapítva levő vágások szigorú megtartásával vágások mindenkor az erdő az illető tulajdonos által.

Mire vevülünk meg?

Jókai Móról.)

Szeretett barátaim ott a klubban!
Nagy rémületemre olvasom a lapban, hogy az írók és művészek társasága 1884-ben az én ötvenesfordós jubileumomat szándékozik megülni: azon alkalomból, hogy 1834-ben egy vers, meg egy charada jelent meg tölem nyomtatásban, és így ez az év vehető fel az én írói pályafutásom kezdetének. — Kérlek szívesen benneteket, ne vénytsetek agyon! Így is elég öreg legény vagyok: negyvenet bevallok, de az ötven ellen kifogást teszek. A mi egy kilencz esztendő gyerektől nyomtatásban megjelent, az még nem az ő bűne; hanem azé, a ki kiadta. A gyermekkoros verset éppen úgy nem lehet beszámítani valakinek, mint a hogy nem lehet a katonának attól számítani a pályafutását, a mikor farkardul papíroszákkal kommandérozza a gyerekmáradiát. — Hiszen hol van az a gyerek, a ki verset nem ír. A kis kereszt-fiam, Hegedűs Loránd, már nyolcz esztendő korában elcizlapot szerkesztett, s igazán mondom, talpraesettebb ötletek és jobb rimek voltak benne, mint — majd megmondtam, hol? Azért mégsem lesz belőle poeta, mint a keresztapja, hanem lesz belőle, Isten segítségével, derék okos ember, mint az apja. Én sem jartam többet, a koraszülött poemák megjelenése után, a muzsák ablaka alá, hanem készítem valami nyolcz esztendeig festőnek, vagy építésznek; (ma is megvan még egy egész gongyöleg archi-

*) A Nemzetből.

teconicai rajzom a padlásom) és mindezt az irodalmi pályán nem számítottam semmit. Megmondom őszintén, hogy kezdődik az irodalmi pályá egész komolyan alkotása egy komoly kritika által a gyelmreméltónak ítéltetett, kiköröztetett, enyhítő körülményének tekintetbevétele nélkül. — Azért még azt a művet sem tartom irodalmi ültetvényeim első díjazásának, — a mi a "Tavaszi" címmel megjelent s egy arany pályadíjjal nyert; mert arról is tudhatták a pályabírák, hogy diágyerek írta s használatközt versenyzett; hanem tartom a legelső komoly irodalmi művemnek a "Zöldfü" című versetben a "Zöldfü" magyar tudós társaság által, miután dícsérettel a második helyen emelkedtem, sőt Bajza és Vörösmarty által az első helyre ajánlatot. Akkor voltam tizenöt éves, kecskeméti diák: a drámámat Petőfi másolta le s ő is hozta fel Petőfi gyűlése, ettől fogva aztán minden esztendőben írtam egy nagyobb munkát: drámát, vigjátékokat mind. Némelyikük névére sem emlékeztem már. Valamennyi mind ott van az akadémia lomtárában valólahol. Rosszak lehetnek, de van néhány nagyratörő. Az egyikben tudom, hogy az akkori panszláv agitátorok vannak kiűzve, egy másikban a vidéki kedvelők. — Ugyanakkor kezdtem el keményen az első regényem írási: a "Házköznapok"-at, a mire már kiadó is akart, s a mi legkomolyabb dolog: jó honorarum.

És ettől az évtől kezdve már tudtam, hogy nem lesz én belőlem se festő, se építész, se fiskális, hanem ott ragadtam írónak. — Ez az idő pedig volt 1844. Enek tehát negyven esztendeje. Az ily szép idő, egy huzamban, fovaltas nélkül íróknak. — Ugyan szepetem ebben az esztendőben, — hogy valaki rá talal jönni a titkokra s megnegyvenesjubialembe, mert a menyire jól esik azt tudom, hogy barátaim, pályatársaim szeretnek érdemeimen tul; annyira nem tudok hozzászokni az arczpiruláshoz: mikor ennyi közönség előtt fehangon mondjak, azert csendes meglepedéssel constatalom, hogy a negyvenest már elugrottuk. Már most kérlek benneteket, hogy barátok tiz évig. Akkor aztán majd nagy ünnepeljünk! (En is azt gondolom, a mi a szultán ba'aira itélt nagyvezére, a kizizi évi hatadékokért, fogadva, hogy azait megtaníja a szultán kedvezene elefántját beszélni: azalatt vagy én halok meg, vagy a szultán, vagy az elefánt.)

UJDONSÁGOK.

* A kaszáló ügyben, mely városunk gazdáközönségét, általában az egysélagosságot nagyon érdekli, mai számunkban tájékoztató, kiváló érdeku cikket kezdünk meg közölni. E közleményre — melyet egy igen tekintélyes polgar ir — felhívjuk különösen a városi bizottsági tagok figyelmét.
* Az esti tanfolyam a debreczeni kereskedelmi tanintezeten f. hó 22 én szerdán nyílik meg. Ezen tanfolyamra, melyet a debreczeni kereskedő ifjak önképző egye-

azonban még jobb ugró volt, előtte teremt s mondá:
"Halla! ezt bántja az óntudat: vevülünk kell jönnie. — Előre marsch." —
"Hova." Kérde a herceg. —
"Egyenesen az orrod irányában, ő kegyelmessége, a rendőrminiszterhez."
"Haljátok emberek" mondá a herceg nagyon komolyan, mindamellét könnyelműen — mert nem szerette volna, hogy bakteri szereplése kitűdjék: "Haljátok: én most csak véletlenül jöttem össze e bakterrel. — Én az udvarbortartozom: — Ha kényeszerittek veletek menni, nagyon megbánjátok, s holnap kegyelren vizen koplatok a toronyban."
"Az istenért bocsásatok el ez unatkeré ókat Fülöp." Hígyetek szavainak csuányan elrontatja par napra kedveteke. — Hisz ő...
"Hallgassa" kiáltott rá Julían, "Tudled ne tudja meg senki, ki vagyok. — Értetted? senki, de senki! — Történetkibárni is, nevemet senkinek el ne mond, ha tudod is."
"Mi kötelelégünket teljesítjük" mondá a rendőrök egyike, "azért pedig senkit sem szoktak a toronyba zárni." Hanem ezen álarozos urral könnyen megtörténhetik, mivel minket fenyeget. — Ismerjü már az ilyen beszédeket, s nem ijedjünk meg tőle. — Előre, Mars!" —
(Folyt. köv.)

sülete tagjai számára kon kívül felvétetnek kik az üzleti vagy hivataloknál megkiszámítani, levelezési alapismereteket elsajaladások hetenként, 4 órá közt tartanak. — 4 hó. Beiratások délelőtt s az előadások kereskedelmi tanoda Debreczen, 1882. no N. János igazgató. * A független farsang folyamán rendezni a "Korona" Mint halljuk, a bál megtartatni. * Új árvaház reczenben, és pedig a ticsné végakaratajónát e czéira hagyta; nevét örök emlékezettül * Közgyűlést az alsó szabóleszi tisztulat a városban megszabatottá magát a főlakasztotta magát a tőben tegnap reggel. * Egy napzála czoalas után elemették * Thea estely. utcazi (volt Vincze) a Magyarai-újak zenekar mellett thea-estelyt tá * Ami még új huzamosabb ideig hó fehér lepellel lett beidő ma enyhébb és esésre nyuj kilátást. * Nyilatkozat. a "Debreczen" 228-ik 18-án felt számának Károly" aláírással me után az itt következők helyet adni: E hó 15 ur beteges bivott. Me hogy ki a betegje, mik a bazi orvos. Mig tudakozódtam s megvalómat odaerkezett — tuk is, hogy oda fog feihivas történt — a ügyet csakugyan át is Dr. Zelizy Daniel. * A Szigligeti adásaként Holnap a szinmű adatik szinbáz * Leleményes helyi vendéglős feltuez ketreczükbe naponta elemiszert tait. Töb hogy a ludak evés kögogtak s végre teifed egy óriási patkány, ulekát tetemesen megdött patkányfogó a verkedott, a patkány ravden bajt, mérget pedu használatott. A napogogást hallott a kerrelaita, hogy a károsultették armatmalanna nár a követő patkány többi pedig esorével zszivány ki nem mult a * Krescanyil meghívást kapott a részéről, hogy a jövő tőitste ott tarsulatával. * A hírlapírók len. A budapesti hírlap ellen megindított mozgnap delelőtt 11 órakor értekezlettek az írők levolt minden lap és a t értekezlet tartott, e napi sajtó munkásaival, mult tük megbizasához pi munkaszünet tárgyal elé terjesztendő feirato általános helyeslés mefeiratorok még e tóban a ház elnökéhez. Az é megjelent a szedők által az ügyben megtartott ködött? — as bizottsága s en nyujtotta br. Kaas határozatát, mely szerindották a vasárnapi metasat s azt minden lehesnyesíteni igyekeznek; reszeről e törekvésök tá a hírlapírók értekezlet is igert. * Benedek Józsa kitűnő művészének lesz játéka. Előre felhívjuk rámet. — * Zalogházi árvok emberben nem a lemaszja, mert ez tudyal

Eredeti keleti
RÓZSA TEJ,

(Original-Oriental Rosenmilch)

Russ Károly gyógyszerésztől, mely a bőrnek tüstént oly gyöngéd, fehér, ifjú frissességű színt ad, mint minőt más szer adni nem képes eltávolítja a ráncokat, sarga vagy barna pécéket, májfoltokat, szeplőt, pattanásokat, szőrtüszöllyet és egyaránt mindenik testrészhöz alkalmazható. Ára 1 forint.

Tanningene.

Ólommentes, ártalmatlan hajfestő szer
szürke, fehér és vörös hajra.

Szakál és szemöldök a legegyszerűbb módon, egyetlen egyszeri használat mellett, egész megbízhatóan és biztosan ugyanazon hibátlan fényes szőke, barna és fekete természetes színt vissza nyerik, melylyel a megőszülés előtt bírtak, s melyet sem szappannal mosás, sem gőzfürdő használata nem bír elenyésztetni. Ára 2 frt 50 kr.

Ezen különlegességek lelkiismeretesen vannak megpróbálva, törvény által védve, ártalmatlanságáért és valódiságáért kezességet nyújt készítője, hol a szer kapható

CARL RUSS NACHFULGER (Ant. J. Czerny)
BÉCS, I. Wallfischgasse Nr. 3.

Kitüntetésre nyolcz kiállításon.

RAKTARAK: Debreczenben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész-tárban. Budapesten Török József gyógytára király utca 12. Miskoiczon Dr. Herz Mórítz gyógyosz, Nyiregyháza: Lederer Ignác gyógy; Kassán: Wandraschek Karoly gyógyszerésznél és sok más jónévtű gyógytárban. — Azonban arra kéretik jól ügyelni, hogy tisztán a Russ gyártmányai keresztsonek, minthogy hasonló néven más gyártmányok is hozatnak forgalomba, melyek mindeztáltal értéktelenek. Részletes leírások ezen különlegességek felett kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

E hirdetés alkalmi használatra megőrzendő, mivel az ritkán közzétetik.

**A trieszti kiállítási sorsjegyek
huzása január 5-én.**

1. főnyeremény 50,000 frt. készpénz.
2. főnyeremény 20,000 forint készpénz.
3. főnyeremény 10,000 forint készpénz.

TOVÁBBÁ

1 nyeremény á 10,000 frt. — 4 ny. á 5000 frt. — 5 ny. á 3000 frt.,
— 1000 frt. — 30 ny. á 500 frt. — 50 ny. á 300 frt. — 50 ny. á
200 frt. — 100 ny. á 100 frt. — 200 ny. á 50 frt. — 542 ny. á
25 frt., összesen

1000 nyeremény 213,550 frt értékben

Kimerítő nyereményjegyzékek minden elárusító helyeken
találhatók.

Egy sorsjegy ára 50 krajczár.

Megrendelések 15 krajczár postaköltség melléklése mellett a

a pesti magyar kereskedelmi-bank váltóházához intézendők

Budapest, Dorottya utca 1.

Sorsjegyek elárusítása iránt forduljanak azonnal a fenti címhez.

IV.

BROGLE JÓZSEF

Gép és rostalemez gyára BUDAPESTEN.

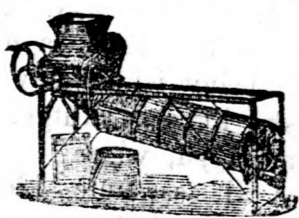
GYARA: váci-ut az oszt. államvaspálya közelében. RAKTÁR: váci-körút 68. sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kiüntetett javított gyártmányait mint

Triuróket változó rostával,
tisztító-gépeket szelelővel,
különlegességek malmok szá-
mára; 28,466, szám alatt
szabadalmazott hármas eké-
ket, cseplőgép-rostákat,
lyukasztott és hasított le-

mezeket, vas, acél és horganyból; valamint mindennemű gazdasági gépek
és szereket.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Bécs! Páris! London!

Halljátok és csodáljátok!

Egy nagy angol brittania-ézüstgyár csödiromegéből átvett áruraktár a becsárnál is sokkal alább szállított áron eladatik. 8 frt előleges bekládése vagy utánvétel mellett is bárki igen alkalmas teljes brittania-ézüst-terítéket a legfinomabb angol brittania-ézüstből szerezhet (mely ezeltől 40 frtnál többé kerül.) Az evőeszközök fehérségeért 10 évi felelősség irásilag vállalatik.

- 6 db. aczéllyelű asztali kés,
- 6 " valódi angol britt. ezüst villa,
- 6 " masszív angol britt. ezüst evőkanál,
- 6 " finom angol britt. ezüst kávékanál,
- 1 " nehéz angol britt. ezüst levesmerő kanál,
- 1 " masszív angol britt. ezüst tejmerő kanál,
- 6 " kitűnő angol britt. ezüst késtartó,
- 6 " masszív angol britt. ezüst dessert kanál,
- 6 " valódi angol britt. ezüst dessert villa,
- 1 " kitűnő bors- vagy czukortartó,
- 6 " szép, masszív tojástartó,
- 6 " legfin. angol-britt. tojás-kanál.
- 1 " legf. angol britt. ezüst tálcza, 30 cent. hosszú,
- 3 " egyszerű legf. czukortálcza, magas lábakkal,
- 1 " thea-szűrő legfinomabb minőség,
- 2 " hatásos salon-gyertyatartó.

64 db.

Hogy ezen hirdetésem nem hoimi szédélgesen alapul, a nyilvánosság előtt ki-nyilatkozatom, s kötelezem magamat, hogy az esetben, ha az általam küldött árut nem tetszenek, azokat minden kifogás nélkül visszavállalom.

A ki tehát jó és olcsó áruhoz akar jutni, az forduljon a míg a készlet tart-bizalmasan a következő czéghöz:

J. H. Rabinovicz Bécs.

Az angol-britt. ezüst gyárnak főszékhelyi raktára II. Schiffamst-gasse 20.
Tisztító-por a fenti evőeszközökhöz nálam kapható. Egy skatula ára 15 kr.
Fióküzletek: Páris, London.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

főnyereményt nyujt legjobb esetben a ham-burgi pénzsorsolás, mely az állam által jóvá-hagyatott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyama-alatt 7 osztályban 47,600 nyeremények biz-tosan kisorsolhatók, és e közt esetleg 400,000 márknyi főnyeremény, azonkívül pedig

1 nyer. á m. 250,000	3 ny. á m. 8000
1 nyer. á m. 150,000	3 ny. á m. 6000
1 nyer. á m. 100,000	54 ny. á m. 4000
1 nyer. á m. 60,000	108 ny. á m. 3000
1 nyer. á m. 50,000	261 ny. á m. 2000
2 nyer. á m. 40,000	10 ny. á m. 1500
3 nyer. á m. 30,000	3 ny. á m. 1200
1 nyer. á m. 25,000	530 ny. á m. 1000
4 nyer. á m. 20,000	1073 ny. á m. 500
2 nyer. á m. 15,000	27,069 ny. á m. 145
1 nyer. á m. 12,000	18,436 ny. 300, 200,
24 nyer. á m. 19,000	150, 123, 100, 94, 50,
	40, 20.

E nyereményekből először 4000 huzás lesz 116,200 m. összekig.

Az első huzás kiválatosan

már meg van állapítva

E nagy az állam által biztosított pénz-sorsolás tegközelebi első huzásához kerül 1 egész ered. sorsj. csak 6 m. vagy 3,50 krt. o. é.
1 fél " " " 3 m. " 1 3/4 frt o. é.
1 negyed " " " 1 1/2 m " 90 krt o. é.

Mindennemű megrendelés az összeg be-kládése vagy posta befizetés mellett azonnal teljesítetik, és mindenki töltnék egy az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alatt látható megrendelési ívet használni kérjük, a szük-séges hivatalos tervek ingyen mellékeltenek, melyekből ép úgy a nyeremények beosztása illetőleg osztályuk mint az illető betétek ki-tűnnek, és megrendelőinknek minden huzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos lajstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenek a közönségnek úgy azokat a buzás előtt árán-k visszafizetése mellett visszavesszük. A nyeremények kiizetése mindenkor pontosan állami biztosíték mellett történik.

Házunkat mindenker kedvelte a sze-rencse, és megrendelőinknek már sokszor fi-zettünk ki, egyebek közt 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Előre látható, hogy egy ily szilárd elapon épült vállaltal mindenütt határozott részvételre bizonyul számíthatni, miért is az iránt kérjük, hogy minden megrendelésnek eleget tehessünk, kérjük a rendelésekei a hu-zás közlegése miatt hozzánk mielőbb minden-esetre november 30-ika előtt bekládeni.

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Utóirat. Köszönjük az eddig bennünk helyezett bizalmat és a midőn az új sorsolás alkalmából részvételre meghívjuk, biztosít-juk, hogy ezuttal is törekvésünk leand pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes megelégedését kiér-demelni.

A fenebbiek.

Hirdetés.

A főpiacson Teleky-utca sar-kán lévő zálogkölcson üzletben folyó november hó 23-án délu-tán fél háromtól fél négy óráig árverés fog tar-tatni, melyre a t. cz. közönség és főkép a lejárt térítvények birto-kosai figyeimeztetnek azon hozzáá-dással, hogyha azon tárgyak fent-nevezett napig vagy ki nem váltatnak, vagy meg nem bösszabbíttatnak, eladásra bocsáttatnak.

Kelt Debreczenben 1882. no- vember 1-én. **Katz Jakab**

359. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom
készítményeinek
készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen szákkal.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kltó	22.40
B. Dara közepszerű		22.00
C. szinte		21.40
O. Királyliszt		21.80
1. Lángliszt		21.20
2. Montliszt		20.60
3. Zsemlyeliszt különös		20.-
4. " " "		19.20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		18.20
6. szinte 2-od "		17.-
7. Közép kenyérliszt 1-ső "		15.60
8. " " 2-od "		13.20
8 1/2 Barna " 1-ső "		10.60
8 3/4 " " 2-od "		8.40
9. Lábliszt		7.60
10. Veres liszt		—
11. Finom korpa zsákkal		4.-
11. " " zsák nélkül		3.40
12. Durva korpa zsákkal		3.60
12. " " " zsák nélkül		3.-
Simán őrlött buzaliszt zsákkal		9.60
Ugyanaz " " nélkül		9.-
Csirke buza " " " nélkül		4.40

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókkal

100 kilogramm zacskóval együtt

60 krjával drágább.

Debreczen, 1882. nov. 14.

A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisz-tasulynak véve

A. B. C. O-9 sz. 25 és 85 kilo.	
10 11. 12.	. 50 "
Sima liszt	. 75 "

Előfiz.

Helyben és

Egy évre 10 frt.

Fél évre 5 . . .

Előfizetési pénz

főpiacz. VECSEY

keztőségbe be

Előfizetb

TELEGDI K. L.

KAROLY könyv

szervezettségénél,

Valami

(-) Nincs béke

De még a szöveve

kát készítő diplom

gött sem. A nagy

gos békés „egyeter

fixa idea, amely j

a n é p s z e m é

A szegény

mint látszik — ni

vatva, minthogy fo

és éhező molochok

len szájába nagy k

nagy részét, a nag

ugy tűnik fel, nem

minthogy ezzel a

néppel csak játéko

A diplomácia

megbizottai, küldö

futói bekalandozza

két, jó egyetértést

rózsa minden irány

vendeztetik a 19-i

dás korában élöke

tezik, hogy a civi

biró modern hadvi

fegyverek immár h

henőre tétetnek s

adatván önmagukn

és áldásos béke ö

boldogság fog felv

De ám nem t

Akiknek adat

kulisszái mögé b

hatják, hogy a „bé

béke mindenütt” h

nem egyebek, min

zisok, melyek a vi

alkalmasok.

Leginkább

A „DEBRECZEN

Teme

(Reflex

Irta: Big

(Folyt

Szeméből folytor

kiapadhatlan a forrás

egy ifju leány — me

felett zokog az örök

Kitaruló karjait

a halál, midőn azok

nyitak.

Akkor hidegült

lángosokot lehet völe

Oh a halál egy

mond: menyasszony

ritkán tudja bekével

És végre is igaz

gok azok, akik szer

nak. —

Mi édes üdv, d

kimulni a szerelem ka

viszont szeretetnél örök

Kimulni az édes

a viszontlátás órája.

Hinni — kikutat

A ki hisz, az b

táplál, az szeret, s a

ki szeretve él, az bold

Ez egy szóban

philosophiaja.

Hinni — könny

élt s aki nem élt,

élet, s aki mit se tud

datlan, és boldog csa

datlanság az élet bold